

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	
Fakulta	Pedagogická fakulta MU
Habilitační obor	Hudební výchova
Uchazeč	PhDr. Marek SEDLÁČEK, Ph.D.
Pracoviště	Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity
Habilitační práce	SEDLÁČEK, Marek. <i>Klub moravských skladatelů : 22 let obnovené činnosti</i> . Brno: Masarykova univerzita, 2014. 370 s. ISBN 978-80-210-7545-0.
Oponent	doc. PhDr. Judita KUČEROVÁ, Ph.D.
Pracoviště	Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy

Text posudku (rozsah dle zvážení oponenta)

Předkládaná habilitační práce PhDr. Marka Sedláčka, Ph.D. je aktuálním příspěvkem k široké problematice studia soudobé artificiální hudby. Autor zvolil velmi prospěšné a přínosné téma. Klub moravských skladatelů, založený v roce 1922 mladou uměleckou generací z okruhu Leoše Janáčka a osobností skladatele umělecky i organizačně zaštitěný, má v hudebním prostředí Moravy významné postavení a tradici, byť přerušenu změnami v naší společnosti po roce 1948. Spolek vznikl s cílem podporovat a šířit soudobé hudební umění a tuto hlavní myšlenku se podařilo zakladatelské generaci rozvíjet (i v těžkém válečném období) 26 let. Tradice spolku byla obnovena v roce 1992 a jeho současní členové usilují o propagaci soudobé umělecké hudby v širokých vrstvách publika (včetně nejmladší generace) dodnes. Jejich aktivity přitom prostupují nejen brněnským a moravským prostředím, ale dokonce přesahují hranice českého území.

Předložené téma nebylo dosud v ucelené podobě zpracováno, existují pouze dílčí studie vztahující se zejména k první etapě činnosti spolku. Období obnovené existence Klubu moravských skladatelů – od roku 1992 – přibližuje až předkládaná publikace Marka Sedláčka. Zájem o soudobou artificiální hudbu a s ní spjaté aspekty, zvláště hudebně analytické, estetické i pedagogické, rozvíjel Marek Sedláček už v době svých vysokoškolských studií a v této badatelské linii pokračuje (paralelně s hudební sémiotikou a estetikou) dosud. Bádání rozšířil o kompoziční činnosti dalších skladatelských osobností většinou brněnské provenience – a odtud byl jen krůček k autorům, sdruženým v Klubu moravských skladatelů (dále uvádím v posudku jméno spolku pouze zkratkou KMS). Předložená monografie vznikala na podkladě soustavného poznávání a analýzy jejich tvorby, studia rukopisných i tištěných notových záznamů a archivních pramenů (korespondence, zápisů z jednání spolku, koncertních programů, recenzí v odborných periodikách atd.).

Přínos publikace spatřuji v několika aspektech. Především v pečlivé dokumentaci činnosti a odborné profilace členů KMS, včetně výběrových soupisů z jejich kompozičního díla. Vzhledem k členské struktuře spolku se však nejedná jen o přehled aktivit kompozičních, ale též interpretačních, publikačních, hudebně pedagogických, organizačních apod. Z hlediska hudební historiografie jsou velmi cenné i záznamy o koncertních provedeních jednotlivých skladeb, ohlasech na ně, zvláště však premiérách nejnovějších děl. Bez interpretace dokumentovaných jevů ale stěží pronikneme do jejich poznání. Marek Sedláček uplatnil ve své práci analytický i syntetizující přístup a dospěl k výkladu o programovém zaměření,

koncepti KMS, upozornil na stabilitu či proměnu jednotlivých tendencí. Svými rozbory vybraných hudebních děl, uvedenými v souvislosti s diskografií KMS, přispěl rovněž problematice hudební analýzy skladeb.

V souladu s čl. 2 odst. 6 směrnice děkana č. 1/2014 Zásady habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na PdF MU se dovoluji vyjádřit k těmto bodům:

a. aktuálnost námětu

O potřebě zpracování tématu a jeho aktuálnosti svědčí i fakt, že předložená práce je již druhým, rozšířeným vydáním Sedláčkovy publikace o činnosti KMS. Neustále se proměňující kulturní zázemí naší společnosti, měnící se struktura spolku i činností jeho členů vyvolaly potřebu aktualizovat první vydání knihy z roku 2008 (Brno, Editio Moravia), v níž autor zachytil vývoj KMS v letech 1992-2007. Marek Sedláček permanentně shromažďoval nejnovější informace dál a na jejich podkladě přistoupil k rozšířenému vydání knihy. Publikaci navíc opatřil charakteristikou vývojových etap spolku i rozborů děl, zaznamenaných na zvukových nosičích. Těmito jevy významně rozšířil poznatky o působnosti a vlivu KMS téměř až do dnešních dnů (pojednání končí polovinou roku 2014).

Předložená práce je záslužná i proto, že byly zveřejněny mnohé informace, shromážděné především v osobních archivech skladatelů či interpretů a tím byly uchovány dalším generacím.

b. přístup k řešení + c. použitá metodologie

K tématu přistupoval autor s náležitým nadhledem a erudicí (svědčí o tom mj. bohatý bibliografický seznam), smyslem pro věcnost, dedukci i zachycení detailu. Vycházel z bohaté pramenné základny; práce je opřena o rozsáhlou heuristickou, verifikační a komparační činnost. Faktograficky hutná práce o rozsahu 370 stran je uspořádaná do 12 kapitol. Každá z nich tvoří myšlenkově a vymezením problematiky samostatný text, logicky je však spojuje centrální téma práce: obraz o činnosti členů KMS a jejich významu při šíření a prezentaci současné hudební umělecké tvorby. Ve spisu se prolínají kapitoly výkladového rázu (kap. 1, 2, 3, 11, 12) a pasáže se soupisy členů KMS, jejich odborných profilů a díla, aktivit a dále souhrnné přehledy koncertní činnosti v rámci všech tradičně pořádaných i mimořádných hudebních cyklů či festivalů. Zajímavá je rovněž úvaha o vztahu současných členů KMS k uměleckému odkazu Leoše Janáčka, resp. frekvence zařazování jeho skladeb do programů koncertů spolku. Je zařazena do závěrečné kapitoly práce. Vědeckou hodnotu publikace dokreslují připojené bibliografické soupisy a jmenný rejstřík.

d. kvalita a správnost dosažených výsledků

Autor vycházel důsledně ze shromážděných pramenů, jež verifikoval, srovnával, analyzoval. Dospěl ke správným závěrům, navíc informace lexikografického typu byly ověřeny členy KMS. Publikace má vysokou výpovědní hodnotu.

e. původnost dosažených výsledků

O autenticitě dosažených výsledků svědčí mj. fakt, že publikace je prvním knižním zpracováním činnosti KMS v letech 1992-2014. Podrobněji viz výše.

f. uplatnitelnost výsledků pro rozvoj oboru a další bádání

Monografie představuje vklad do muzikologického bádání, resp. hudební historiografie a lexikografie, dotýká se však také oblasti hudební estetiky i teorie a v aplikované podobě má aktuální význam i v hudební pedagogice.

g. uplatnitelnost výsledků v praxi

Získané poznatky zasahují oblast několika vědních disciplin (viz paragraf f.).

Lze je uplatnit ve vědeckém bádání, výchovně vzdělávací oblasti i v široké praxi kulturních či osvětových institucí.

h. formální úprava a jazyková úroveň práce

Publikace je zpracována přehledně, po formální stránce odpovídá standardním požadavkům.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce (počet dotazů dle zvážení oponenta)

1.

Srovnáte-li charakter činnosti KMS a povahu autorské tvorby v 1. období jeho působnosti se současností, ovlivněnou nynějším společenským vývojem, v čem vidíte perspektivu vývoje Klubu moravských skladatelů a zejména soudobé artificiální hudby? Mohou při výchově mladé posluchačské generace napomoci podle Vašeho mínění prostředky všeobecné školní výchovy?

2.

V souvislosti s životností hudebního cyklu *Koncerty z tvorby pro mládež*, pořádaného pravidelně od roku 1993 na podnět skladatele a bývalého ředitele brněnské konzervatoře Evžena Zámečnicka, vyvstává otázka, jakou roli hraje současná umělecká tvorba ve specializované hudební výchově mládeže? Jaké jsou ohlasy pedagogické veřejnosti a obliba těchto skladeb u nejmladší generace instrumentalistů a zpěváků?

Závěr

Habilitační práce Marka SEDLÁČKA *Klub moravských skladatelů : 22 let obnovené činnosti*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 370 s. ISBN 978-80-210-7545-0 **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Hudební výchova.

V Brně, 25. srpna 2015

doc. PhDr. Judita Kučerová, Ph.D.